

Föreningen
SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER
Swedish member-society of the IARU and the NRAU

Sid 1/4

Yttrande

Till Post- och telestyrelsen

Box 5398
102 49 Stockholm

**Yttrande avseende Post- och telestyrelsens (PTS) underrättelse om misstanke att Föreningen Sveriges Sändareamatörer (SSA) utfärdar amatörradiocertifikat på bristfälliga grunder.
Dnr: 17-9315.**

PTS har för perioden 2017-04-01 – 2017-09-30 genomfört en tillsyn som omfattar provförrättning, tilldelning av anropssignaler samt utfärdande av certifikat.

Efter att PTS granskat de av SSA överlämnade uppgifterna, har SSA har i enlighet med 7 kap. 4 § LEK givits möjlighet att yttra sig över rubricerade misstanke. Utöver detta har Post- och telestyrelsen begärt att SSA vidtar rättelser med avseende på densamma.

Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Box 45
SE-191 21 Sollentuna
Sweden

Visiting address:
Turebergs Allé 2
www.ssa.se

Phone: +46 8 585 702 73
E-mail: hq@ssa.se

PTS anmärkning angående provförrättning

PTS anmärker på bristfällig rättning av ett stort antal delprov. Man konstaterar att SSAs provverksamhet saknar en förväntad kvalitetskontroll för att nå en rättssäker handläggning av de genomförda provförrättningarna.

SSA yttrande angående provförrättning

Anmärkningarna omspannar allt från felräkning till, i två fall, felaktigt godkännande.

Två teknikprov har godkänts trots att elsäkerhetsfrågorna ej fått full poäng. Detta är givetvis helt oacceptabelt. Alla provförrättare är medvetna om kraven men de har ändå förbisetts i dessa fall. Noterbart är att poängsumman uppgått till 165 respektive 166 poäng, vilket är mycket goda resultat jämfört med godkännandenivån 152 poäng.

I övriga fall har felaktig rättning, poängsättning och summering ej påverkat provens godkännande.

I något fall har provförrättaren systematiskt poängsatt hela frågan med noll poäng, även om endast ett enstaka svarsalternativ varit felaktigt. PTS bestämmer provens utformning och hur poängsättning ska ske. Men faktiskt har varken PTS eller SSA lämnat några närmare instruktioner till provförrättarna om *hur* rättning ska ske.

PTS har i några fall anmärkt på prov där skäl för anmärkning saknats. Den som avlägger prov har rätt att ändra sina svar ända till dess att provet lämnas in för rättning. Detta är helt i enlighet med gällande regler och ska inte föranleda någon anmärkning från PTS. Om provförrättaren upptäcker att han begått fel vid rättningen, ska sådana fel tydligt korrigeras på provformuläret. Även detta är helt i enlighet med gällande regler och ska inte föranleda någon anmärkning från PTS.

PTS ifrågasätter varför SSAs tidigare införda åtgärder inte förhindrat dessa fel. Införandet av bisittare har dock avsett att i första hand säkerställa provförrättningens integritet, varvid det är önskvärt att proven rättas på plats med bisittaren närvarande. Detta önskemål står dock i konflikt med ett önskemål om att proven även ska rättas noggrant och omsorgsfullt. Särskilt ökar risken för en sådan intressekonflikt om ett större antal prov förrättas vid ett och samma tillfälle.

Inget kvalitetssystem kan förhindra att människor gör fel. Så länge som rättning sker manuellt, kommer det vara ytterst svårt att helt eliminera fel.

SSA åtgärder med anledning av anmärkningar angående provförrättning

SSA följer upp anmärkningarna med berörda provförrättare. Vi informerar samtliga provförrättare och distriktsledare, som ansvarar för bisittarna, om vad som framkommit i tillsynen. Vi förtydligar hur rättning ska gå till i en uppdaterad version av SSA Handbok för provförrättare. SSA intensifierar den centrala stickprovskontrollen av prov, som nu kommer att ske före certifiering i stället för i efterhand.

Vid efterkontroll av prov har vi kunnat konstatera att det är alldeles för lätt att göra fel. Är det svarsalternativet "RÄTT" som är FEL eller svarsalternativet "FEL" som är RÄTT?

Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Box 45
SE-191 21 Sollentuna
Sweden

Visiting address:
Turebergs Allé 2
www.ssa.se

Phone: +46 8 585 702 73
E-mail: hq@ssa.se

PTS har nyligen ändrat provformuläret. De tidigare svarsalternativen RÄTT eller FEL har ersatts av SANT eller FALSKT. Vi föreslår att PTS enligt nedan lägger till rutor för poäng per delfråga och summan för frågan, allt för att underlätta rättning och kontroll. Vi önskar dessutom att högsta möjliga poäng per sida skrivs in som ett stöd för provförrättaren.

Uppmaningen "Gå över till annan frekvens" kan uttryckas med följande Q-kod:

	Sant	Falskt	Poäng	Summa
QRX	X		0	
QSB		X	1	
QRV?		X	1	
QSY		X	0	2

Elsäkerhetsfrågorna, som har en speciell status, är icke markerade på provblanketten. Vi föreslår att en tydlig överskrift görs för varje elsäkerhetsfråga med kommentar att fyra poäng krävs för godkännande.

SSA har undersökt möjligheterna att på ett rättssäkert sätt genomföra provförrättning online. Detta skulle eliminera samtliga redovisade anmärkningar. Tidsåtgång och kostnader för dagens manuella process skulle minska dramatiskt. Den nuvarande provfrågebanken kan även fortsättningsvis användas.

SSA föreslår ett så kallat kiosksystem, som till exempel används i butiker, på utställningar och på mässor där datorer står till förfogande. Vore följande en möjlig lösning?

Proven förrättas på samma sätt som nu i speciell lokal med provförrättare och bisittare närvarande. Provavläggaren har med sig egen dator med Windows installerat, eller får låna motsvarande. En speciell webbläsare som laddats från ett USB-minne eller från PTS webbplats startas och låser bildskärmen på PTS sida för övningsprov.

SSA har ingen kunskap eller insyn i PTS program men föreslår att startsidan förses med en knapp för skarpt prov och kanske en behörighetskod.

Därefter görs provet.

När provavläggaren är klar anger provförrättaren sin behörighetskod och provresultatet redovisas.

Om provavläggaren försöker söka information på nätet eller egna anteckningar avbryts programmet.

PTS anmärkning angående certifikathandling

PTS anmärker på att ort saknas för underskrift på föreskriven mall.

SSA yttrande angående certifikathandling

SSA har använt den i delegationsbeslutet föreskrivna mallen. I samband med övergång till datorutskrift har endast datum skrivits ut, ej ort.

SSA åtgärd med anledning av anmärkning angående certifikathandling

Utskriften har kompletterats med ort.

Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Box 45
SE-191 21 Sollentuna
Sweden

Visiting address:
Turebergs Allé 2
www.ssa.se

Phone: +46 8 585 702 73
E-mail: hq@ssa.se

PTS anmärkning angående anropssignaler

Vid granskning har PTS funnit ett par anropssignaler som inte följer bilaga C – PTS anvisningar om anropssignaler för amatörradio. PTS önskar därmed en förklaring till dessa.

SSA yttrande angående anropssignaler

SM5NCY är en återtagen tidigare tilldelad anropssignal. Den har felaktigt rapporterats som byte. Signalen SM5JIF tilldelades 1979. Den löpte ut på grund av utebliven årsavgift. 1981 tilldelades samma användare SM5NCY som också löpte ut, men som nu har återtagits. Den har felaktigt kategoriserats som byte i stället för återtagande.

SD5Y har tilldelats en tysk radioamatör med HAREC-certifikat, som besöker Sverige kortare perioder för att delta i IOTA och WFF evenemang. Enligt CEPT-regelverket kunde han, utan ansökan, använda anropssignalen SM/DL2YBG. Detta är ingen konkurrenskraftig anropssignal, varför han har ansökt om specialsignal. Detta förfarande strider inte mot anvisningarna i delegationsbeslutet.

SG2SNF, SF2X, SF5X har felaktigt tilldelats innehavare som redan haft två specialsignaler.

SM7Q har inte tilldelats. Sökaren hade också ansökt om SM7D för samma ändamål. Efter diskussion med vår handläggare valde sökaren SM7D.

SG2UQK, SM6N och SG7SVR har ej registrerats korrekt.

SSA åtgärd med anledning av anmärkning angående anropssignaler

De båda innehavarna av mer än två specialsignaler har reducerat sin tilldelning till föreskrivna två. För att förhindra ett uppreparande har rapporten till PTS över tilldelade specialsignaler kompletterats med en kolumn "antal".

För att förhindra felaktiga registreringar har rapporten till PTS kompletterats med ytterligare en kolumn för markering att kontroll av registreringen gjorts i SSA Call Book.

PTS anmärkning angående tidigare tillsyn

Trots SSAs försäkran om att SSA har sett över sina rutiner så visar denna tillsyn att det fortfarande finns allvarliga brister i hanteringen av delegationen.

SSA yttrande angående tidigare tillsyn

De åtgärder som vidtogs i samband med den tidigare tillsynen avsåg i första hand att säkerställa att provförrättning genomförs på ett korrekt sätt. Detta har dokumenterats i Handbok för Provförrättare. Bisittaren säkrar att så är fallet vilket också den aktuella tillsynen indikerar. Kvalitetssäkringssystemet säkerställer rutinerna. Men varken SSA eller PTS har föreskrivit i detalj *hur* prov ska rättas.

Sollentuna den 2017-12-18

Anders Larsson

Ordförande, SSA

Föreningen Sveriges Sändareamatörer

Box 45
SE-191 21 Sollentuna
Sweden

Visiting address:
Turebergs Allé 2
www.ssa.se

Phone: +46 8 585 702 73
E-mail: hq@ssa.se